

Essays

Kan I fortælle mig, hvorfor jeg - efter 40 år med Flemming, som skipper - stadig holder meget af at sejle?

Sommerferien 1974

Sommerferien var planlagt til Tyskland. Det talte alle om, så det kunne og ville vi også.

Frederikssund - Lynæs

Vi sejlede ud fra Frederikssund d. 29. juni i overskyet vejr med nordlig vind. Før vi stævnede ud, brugte vi nogle timer på at montere et søgelænder, og til sidst mens Flemming trak wirerne, så stuede jeg og kl. 17.00 var vi under broen.

Vi sejlede for motor op til Dyrenæs Hage, så kunne vi ikke holde motoren ud længere, og Flemming satte sejlene.

Men... slæderne var ikke i masten, han kom til at hive snoren ovenud. Det drillede af h... til. Nu var de i, men nu ville de ikke glide i masten. Han hev, trak og bandende, men der skete ikke noget. Pludselig bums, brag osv. Flemming sad på halen, sejlet var gået til tops.

Godt. Vi kunne holde Kulhus Renden op og slap for motorlarmen. Susanne gik til ro, jeg lagde mig også for at slappe af, faldt hen og vågnede ved motorlarm. Vi var taget på slæb, af Toni i motorbåd, og han trak os helt til Lynæs. Toni med kone og barn kom om bord, og vi havde en vældig hyggelig aften.

Det var en af ændringerne i forhold til 1973. Jeg var simpelthen blevet råbt så meget af, at jeg nægtede at sætte sejl. - Opgaven var simpelthen byttet, Flemming satte sejl, jeg styrede båden imens.

Mændene ville på ørredfiskeri næste dag. Dag og dag, de ville starte kl. 2. Flemming stod op og tog på fiskeri, han var tilbage kl. 7 som aftalt. - Og så havde de endda også hentet noget af Flemmings tøj, som ved en fejl lå i Frederikssund.

Vi drak morgenkaffe, lod som sidste år Susanne lege lidt inden vi tog af sted.

Lynæs - Odden

Vi sejlede ud kl. 11.00 og lagde til i Odden Havn kl. 18.30. Havnepengene beløb sig til 23,00 kr.

Odden - Ballen

Da vi tager af sted fra Odden er vinden svag. Vi har genaen på. Vi passerer et par både, men sætter jerngenaen inden, vi når Snekkeløbet. Vi har en lang sejlads forude.

Kort efter Snekkeløbet forandrer vejret sig. Himmelen trækker sammen, det blæser op. Det bliver tordenvejr. Vi ser det sent, men Flemming får bjærget genaen. Vi er ikke stolte ved situationen. Vi klarer det dog meget bedre end i Storebælt sidste år. Tordenen driver over, og vi koncentrerer os om at finde ud af, hvor vi er. Vi kan skimte en rød bøj, men ikke blive enige om, hvilken en det er. Vi kontrollerer kursen.

Vi sejler og sejler og sejler. Vi spejder efter Hatter Bar. - Forgæves! Vi forsøger at praje en fisker. - Forgæves! Vi kan skimte en pind langt ude i horisonten. Det er ingen kost. Det kan være en mast. Vi holder kurs. Det vil sige en overgang sejlede vi 225 i stedet for 245 men det turde vi alligevel ikke. Så vi holder kurs 240. Vi

kommer nærmere. Pinden viser sig at være Hatter Bar. Vi tror ikke vore øjne. En pind med en hat på. For os at se af undseelig størrelse i forhold til den betydning, den har. Men det er den.

Nu kan vi ændre kurs, og vi styrer lige mod et eller andet højt inde på land. Vi har bøgerne fremme, ved ikke hvad det er. Da vi kommer tættere på, viser det sig at være en høj silo.

Vi kommer fint i havn. Leder efter en plads. Pludselig bliver vi kaldt hen at ligge på en højlakkeret motorsejler. Det viser sig at være fru Brandt-Møller, skibsbygger frue fra Frederikssund, der har kaldt på os. Vi er noget betuttede. Senere viser det sig, at mange sejlere er vinket væk, ikke fik lov at ligge der. Mysteriet bliver opklaret: Fru Brandt Møller siger: "Det er dejligt med en lille båd udenpå, så tager det ikke mit udsyn".

Det var fint for os. Vi lå rigtig godt. - Og det var godt / heldigt, for næste dag blæste en frisk vind. For frisk til at vi skulle ud at sejle. Det samme skete næste dag. - Og næste dag igen. - Og nu trippede vi rundt som nogen, der havde fået ø-kuller, men jeg syntes ikke, vi skulle stå ud af havnen.

Fru Brandt-Møller gav mig ret. Nyd havnen og øen sagde hun, og I kan da låne vores cykler. Det gjorde vi. Det blev en sej cykeltur - Ballen til Langøre. Vinden var frisk, og med Susanne bag på, så vi var godt brugte, da vi kom retur.

Vi havde jo god tid, mens vi lå i havn. - Men så var det Flemming opdagede, at han havde glemt at få skinken med inde fra Kødbyen, og jeg opdagede, at jeg havde glemt vores pas.

Det blev klaret. Vi fik aftalt med genbo og kødby, at det blev sendt til slagteriet i Kolding. Der kom vi jo forbi på vej til Tyskland.

At Kolding ikke er på den lige linje på søvejren til Tyskland, det havde vi ikke noget billede af.

Ballen - Korshavn (Fyns Hoved)

5. juli 1974 - Nu var vejret ok. Vinden i VSV. Kattegat meldt 9, Røsnæs 8 sec meter.

Vi overvejede det nøje. Det så fint ud, vi rebede og stod ud af Ballen Havn. Ned langs Samsø gik det også rigtig fint. En dejlig sejlads, hvor bølgerne var til at holde ud. - Men, men da vi kom fri af Samsø, var bølgerne enorme. Høje som huse, mindst tre meter mente jeg. Susanne var faldet i søvn i kahytten, så der var kun Flemming og mig, at tænke på. Jeg sad ved pinden. Meget, meget koncentreret. Vi kunne lige holde Fyns Hoved oppe, og efter lidt, nogen søgen fandt vi kostene til indsejlingen af Korshavn.

Det var jo den eneste mulighed. Dengang skulle vi altid have anker ud i Korshavn

Vi lagde til med anker ved den inderste bro. - På grund af fralandsstrøm, så holdt ankret ikke. Til sidst var ankeret helt oppe på land, og så lå vi fast.

Vi gik på kro og spiste (magen til skuffelse skal man lede længe efter). Korshavn var en naturhavn med en enkelt lille bro.

Korshavn var en naturhavn. Havnepengene beløb sig til 10 kr. Maden beløb sig til 56,50 kr.

Korshavn - Bogense

Kl. 10,30 har Susanne fået leget lidt, og så er vi klar til dagens sejlads. Vinden er i V - frisk - med solskin.

Vi havde hele morgenen diskuteret, om vi skulle ud. Vinden var ret imod, og der var langt nok til Bogense (uden at være på kryds), men vi havde udlængsel (manglede stadig erfaring), så vi blev enige om at stå ud. Vi rebede storsejlet og sejlede ud.

Vi tog et langt ben ned mod Gabet (Odense) i håb om, at der ville være lidt bølgelæ hen langs kysten til Æbelø. "Føj for den lede hugorm". Det var der ikke, der var kastevinde, der sagde spar to til hvad vi havde mødt. Nå det gik nok. Et kryds ud, ind igen, men det blev bare værre. Jeg blev nervøs, så jeg ville ud på det åbne vand. Susanne syntes det var ubehageligt, så hun ville ned i kahytten. Det var godt, for da vi kom ud i det åbne vand brækkede bølgerne fra den ene ende af båden til den anden. - Og vi kom ikke rigtigt nogen vegne. - Vi krydsede og krydsede - fik tørt rugbrød, kaffe og en slurk whisky. Jeg påstod, at vi var ude se kørerne på Endelave i øjnene flere gange, og det var på denne sejlads, at jeg begyndte at kalde båden "vandcigaren". Den smed vand i munden på os. Det var ikke sjovt. Endelig - nu mente vi at vi kunne holde Æbelø og Bogense oppe. - Men nej..... strømmen var imod os. Vi drev mere end vi sejlede, og til sidst besluttede vi at gå til Juelsminde, det passede strøm og vind om ikke godt, så bedre til.

Vi lagde til kl. 21. Godt møre og trætte, men lettelsen over at være i havn gjorde, at vi fandt kræfter til selv at lave mad (der var ikke noget ordentligt på menuen i klubhuset).

Da vi havde spist, opdagede vi, at forlugen ikke havde været tæt, så hynderne ude i forkahytten var godt våde.

Juelsminde - Kolding

Vejret var overskyet, em blæsten moderat, eller rettere, så var der ikke megen vind.

Vi blev enige om at sejle videre, mens vejret var godt, og hvis det blev for stille, så kunne vi altid hjælpe lidt med motoren. Vi ville til Bogense, og vi kunne lige holde op, men Flemming gik straks i gang med en sang om Middelfart, og da vinden drejede lidt mere, så det blev rigtig gunstigt, lagde vi kurs mod Middelfart.

Der var mærkelige søer på grund af strømmen fra Lillebælt. Mor her sad ved pinden, og vi hyggede os. Da vi kom ned i Båring Vig tog vi ikke langt nok ind til kysten, vi krydsede for tidligt, og på krydset ud igen befandt vi os pludselig i skydeområde. Så satte vi motoren, så vi kom væk. Vi sejlede langs Jyllands Kyst og nød husene ved Fredericia. Vi gik for motor gennem Lillebælt og blev enige om at fortsætte helt til Kolding, når nu vejret var til det.

Det gik undervejs op for os, at Kolding Fjord var meget længere end vi havde forestillet os, men vi hold ud. Da vi havde lagt til, gik Flemming op og ringede til Peter & Else. Peter kom og hentede os, Else måtte i køkkenet for vi var godt sultne, og vi fik et lækkert bad. Det var også tiltrængt. - Og vi kvikkede op.

Både skinke og pas var nået frem.

Vi sejlede fra Juelsminde ca. kl. 11.00 og havde lagt til kl. 20.

Næste dag var det igen møgvejr. Vi vinkede farvel til Tyskland via båd og lejede i stedet en bil og kørte derned. I bilen virkede vejret rart, men så snart vi var ude, var det lige så barskt / trist som de øvrige dage.

Mens vi var på tur blev hynderne tørret hos Peter og Else.

Kolding - Kongebrogården

Næste dag var ikke bedre. Overskyet, regnfuldt og barskt. Vinden ca. 10 sec. ren vest.

Vi var vågnet ved at regnen plaskede ned. Flemming skulle aflevere bilen, der var ret langt, og vi havde tænkt os at spise morgenmad i klubhuset, men der var lukket. Vi gik videre ind mod Kolding, der var ikke rigtig noget. Vi endte med at spise morgenmad på Saxildhus.

Det hele var ret mistrøstigt, men vi blev enige om, at når nu vinden var med os, så kunne vi godt sejle til Kongebrogården.

Vi snakkede frem og tilbage om hvilket sejl vi skulle have på. Blev enige om at prøve os frem, og startede med at sætte genuaen. Allerede da den var $\frac{1}{2}$ oppe, havde jeg fået nok. Det var for vildt. Ned med den, på med krydsfokken, og så strøg vi ellers af sted. Ja - vi planede, og rent faktisk så var bølgerne ret store.

Regnen vendte tilbage med fornyet kraft, så Susanne måtte ned i kahytten.

Vi kom til Kongebrogården ved 12-tiden, og var så heldige, at der var en plads. - Og en vidunderlig læ af skoven.

Flemming så på lokaliteterne. Jeg lavede mad, der var bare dejligt. Om aftenen gik vi en tur ind til Middelfart og tilbage igen. En skøn, skøn tur gennem skoven langs kysten.

Vi drak aftenkaffe på Kongebrogården. Næste morgen væltede vi ud af køjerne og direkte op på Kongebrogården og drak kaffe. (vi havde glemt at købe). Det regnede som sædvanligt, men vi tog regntøj på og gik ind til Middelfart. Fik købt det vi manglede og et oversejl (ret dyrt men det skulle være stærkt).

Da vi kom tilbage til båden regnede det stadig, så Flemming slog oversejlet op. Det holdt sige og skriver fem minutter, så var det første hul gået i stykker, og kort efter det næste. Vi tog oversejlet ned, og var enige om at gå ind med det senere på eftermiddagen.

Nu klarede det heldigvis lidt op. Flemming og Susanne gik over og fiskede. Pludselig kunne jeg høre Susanne råbe, helt over på den anden bro. Jeg rejste mig. Hun råbte og råbte, ja slog nærmest knuder på sig selv. "Far har fanget en torsk". "Far har fanget en torsk" - igen og igen.

Det blev fejret, så spiste vi og tog pakken under armen og gik ind til Middelfart. Vi fik pengene tilbage.

Turen til Middelfart gik gennem skoven langs skrænten til Lillebælt. Det var/er en smuk og dejlig tur, og den passede os alle. Den ene kunne se vand og småbåde, den

anden nyde skoven og den tredje kunne fjolle rundt, for stien var kun til cyklende og gående.

Lillebælt - Bogense - Kolby Kås.

Vi talte på knapper - der var så dejligt ved Kongebro-gården, men måske kunne det blive så dejligt vejr, at vi kunne ankre op ved far og mor, der lå i sommerhus ved Havnsø. Vi tvivler, men beslutter at tage af sted. Det er overskyet, men dejligt - vind og bølger passer sammen, vi har en dejlig sejlad mod Bogense. Der er ikke megen vind. Flemming snakker "for sin syge moster" hvad med Ballen eller Røsnæs. Det er synd at gå i havn allerede. Vejret er klaret op. Det er dejligt, vi smider tøjet, det er skønt og der er rigtige mange sejlere ude på vandet. Vi fortsætter mod Æbelø.

Vinden flover og vi skifter til genua til sidst dør vinden og vi starter motoren. Pludselig sætter den ene cylinder ud, og den anden kan dårligt trække båden. Selvfølgelig bliver jeg vild. Flemming forsøger at signalere til to andre både, der går mod Ballen og som lige har startet deres motor. Det lykkes ikke. Jeg er nervøs for der er uendelig langt til Ballen. Jeg overtaler Flemming til at gå til Kolby Kås, det er lidt tættere på. Flemming piller ved motoren. Nu går den helt ud. I guder det bliver mørkt inden vi når frem, og vi har ingen lanterner, og vi kommer jo til at ligge tæt ved sejlruten op langs Samsø. Flemming arbejder videre med motoren og får rensat tændrøret, og motoren går i gang igen. Nu på $1\frac{1}{2}$ cylinder. Det er bedre en ingen eller en. Vi tager genuaen ned, men pludselig kommer aftenbrisen. Sejlet op igen og nu går det raskt for både motor og sejl. Jeg ånder lettet op. Vi kan dog ikke gå direkte i havn, for selvføl-

gelig kommer Samsøfærgen - og en to vupti er den i havn, - og vi, vi når lige ind inden den sejler igen.

Vi sejlede ud kl. 9.30 og er i havn kl. 19.15, så det var en lang tur.

Havneassistenten dirigerer os til kaj. Vi forhører os om der er en smed/mekaniker om søndagen. Ja, ja og vi er heldige for han er lige kommet hjem med færgen. - Så lidt heldige er vi da. Flemming er henne ved havnefogden og ringe til smeden, det er ok, han vi godt kigge på motoren. Er der nogen steder man kan spise. Ja campingpladsen og der er også bal. Det må vi hellere se på, så vi rydder op og går af sted. Vi synes, der er langt, men til sidst når vi campingpladsen. Det er noget hundede, men vi er sultne. Da dansen begynder er Susanne træt. Vi prøver at lokke hende til at danse med os, men nej. Vi skal hjem. Vi er også trætte, da vi går til ro, så det var godt nok.

Vi vågner ved regn i tykke tove og vanter, der klapper kl. er godt 5. Jeg kigger på Flemming, og han har ligget og luret siden kl. 4, men nu går han op. Da han træder op i cockpittet, er det $\frac{1}{2}$ fuldt med vand, så han får våde tæer og bliver overrasket. Da han kommer ned er vi noget mistrøstige over regnen. Vi drikker tidlig morgenkaffe, men vi ligger uroligt. Båden gnaver mod kajen. Flemming mukker over båden der ligger udenpå, han er oppe og rette på fortøjningerne, men det hjælper ikke meget. Vinden er gået i NV og bølgerne står lige inde i havnehullet og kører rundt i hele havnen. Til sidst er vi nede under nederst planke i boldværket, det går slet ikke. Alle har travlt og mange forhaler. Vi ligger os uden

på en stor motorbåd, vi ligger stadig dårligt, men vi risikere ikke at synke.

Det er træls, midt i det hele finder jeg på, at vi kan tage færgen til Århus. Flemming tør næsten ikke forlade båden, men jeg løber over og ser at færgen sejler 11.30, så vi kan godt nå med.

På vejen kommer jeg forbi havnens vandstandsmål, den viser 1,50 m under daglig vande, så der er ikke noget at sige til, at alle både ligger elendigt.

Jeg har læst forkert, så vi har ventetid ved færgen. Vi kommer godt af sted, og i Århus tager vi en taxa ud til Flemmings far og mor. Det er lidt spændende om de er hjemme, - jo det er de - farfar sidde i karnappen. Kl. er ca. 18,00 vi tager retur med færgen næste morgen kl. 9.30.

Vi bliver i Kolby Kås, det er stadig dårligt vejr, men nu er det til at holde ud.

Kolby Kås - Røsnæs

Der er en SV-V lig vind 6 - 4 sec. m. overskyet med byger. Vi er noget deprimerede. Det er strengt at være midt i tredje uge af ferien, med udsigt til stærk blæst og byger. Nå vi strammer os op, for det bliver jo ikke bedre af at vi hænger med skuffen.

Susanne synes heldigvis, at vi har det hyggeligt. Vi tæller på knapper: Skal, skal ikke.... Der er andre på kajen med samme problem, så til sidst ringer vi til fyret. Der blæser det max 4, der er ingen sø. Vi føler os ikke overbeviste, og jeg bliver nervøs. Jeg vil gerne blive i Kolby Kås selv om bådene ligger elendigt.

Der går lidt tid, og pludselig har jeg fået modet tilbage. Vi går over til færgen og ser hvordan det ser ud. Det er ok, vi spiser på kroen, så vi kan klare nogle timer uden problemer.

Vi smider fortøjningerne. Søerne er høje, og vinden er skarp. Jeg er ikke særlig sej, men tager mig sammen. Syd for Samsø bliver vi enige om at tage til Ballen. Søerne bliver større og større, men da vi skal op langs kysten er der andre både, vinden løjer lidt og det lysner over Røsnæs, og søerne er knap så ubehagelige. Vi bliver enige om, at fortsætte til Røsnæs. Jeg er ved pinden, og Susanne sover på gulvet i kahytten. Ovre under Røsnæs bliver søerne værre og vinden strid. Nu brækker søerne ind over båden, men vi har rebet, og vi har en god sejlad. Vi kan lige holde havnen oppe. Vi sætter motor, tager sejl og er i havn ca. kl. 18.00

Vi er drivvåde, men går en tur for at få fodfæste og vender tilbage og spiser. Bagefter ser Susanne og Flemming på hyttefade, og så går vi til køjs.

Røsnæs - Havnsø

Vejret er stadig ikke med os. Det er overskyet med byger, Vinden er dog ok, den er SV-V 4-6 sec. m

Vi har rebet storsejlet og sat stormfokken. Vi kom hurtigt og let ud af havnen, satte kursen mod spidsen af Nekselø. Vi var på læns, bølgerne løb op, så søen var høj, men vi havde en god sejlad. Og vi kunne nøjes med et kryds ind til Havnsø.

Vi kigger på busser og skinnebusser og finde ud af, hvordan vi kan komme til Hørve, hvor min far og mor er i sommerhus.

Vi når frem, overraskelsen hos mormor og morfar er stor. Vi hygger og overnatter to gange. Så er vi nødt til at finde ud af at komme tilbage. Det er svært, så vi er tæt på at tage en taxa, men den koster 70 kr. og det synes vi ikke vi har råd til. Vi skifter et par gange, og tager en vogn det sidste stykke. Nu er vi klar til næste etape.

Havnsø - Odden

Vinden var NV-lig, så det var ikke lige det vi havde drømt om, der skulle til gengæld ikke være så meget af den, så det gik nok. - Og for en gangs skyld var det solskin.

Selvfølgelig forløb sejladserne ikke lige så let som vi ønskede det, færgen kom også på tværs osv. Alt i alt var det dog ok, så da vi var gennem Snekkeløbet blev vi enige om at fortsætte mod Hundested. - Men ak, nu var vinden jo agten og det hele stod og slaskede /klaprede osv. Det var ulideligt. Vi kom op at skændes, og det endte med at jeg vrissede Odden. - Og sådan blev det. Vinden var løjet, men bølgerne var ikke faldet, så vi tog fokken og satte motoren. Lidt efter kom der en aftenbrise, og så satte vi sejlene igen.

Inde ved havnen kunne vi ikke få storen ned, så vi måtte tage en rund, men ned kom den.

Vi har spist og hygget, og ligger på køjen. Her bliver vi enige om, at når vi er på land - landkrabber, så kan vi slet ikke bedømme, hvordan vinden er derude.

Det hed ikke udkantsdanmark dengang, men det bar præg af at være langt ude. Da Flemming og Susanne gik til bageren, møder de en gammel dame, som de spørger

om vej. Da de har gået lidt videre, så siger Susanne: Far, var det en gammel dame eller en kælling? Flemming: Hvad siger du? Far, var det en kælling eller en gammel heks?-

Odden - Frederikssund

Nu er vejret med os. Sol og skyfri himmel, svag VNV-lig vind. - Men der er gamle bølger, og de er store. Der er ingen fart i båden, mast, rig og bom klapper, så det er en lyst. Til sidst stillede Flemming sig op på ruffen, med enden på bommen. Det hjalp lidt, vi rullede knap så meget og bommen blev stående.

Vinden løjede endnu mere, vi drev nærmest af sted, vi satte motoren til vi nåede kosten N for Rørvig. Der var masser af vind i fjorden, så der kom fart i båden. Der kom også skyer, så vi måtte have regntøj på.

Vi var klogere, - men ikke ret meget

Vi var lidt bedre sejlere end sidste år, men når jeg læser om sommerens oplevelser, så forstår jeg simpelthen ikke, hvorfor vi fortsatte. - Og dog ... så husker jeg mange dejlige timer, hvor vi var tæt på Susanne og hinanden. - Og ikke mindst så tror jeg, at vi begge blev grebet af den udfordring det er at sejle.

Man kender ikke vejret, - ja vi gjorde slet ikke. Vi havde endnu ikke lært at læse faresignalerne når skyerne trak sig sammen, når der kom pludselige vindstød og lignende. Det var stadig uland. Vi kunne heller ikke sejle. Vi havde mange forklaringer på hvorfor vores båd ikke gik ret højt på vinden, den smed sig helt ned, osv. osv.

Det var som sagt før GPS-ens tiden. Vi havde kun et kompas, og brugte en snor med lod i for at måle vanddybden. Vi havde ingen log, så vi vidste ikke hvor stærkt vi sejlede. Det var rent gætt. - Og derfor brugte vi oceaner af tid på at spejde efter koste og bøjer. Længe, længe inden vi ville kunne se dem. Vi vidste jo ikke hvor langt vi var. Her i 1974 havde vi fundet ud af, at når vi stod på fordækket, så kunne vi se længere. At kimmingen ændrede sig. Så en af os var ofte på fordækket, men lige lidt hjalp det. Vi spejdede og spejdede... kikkerten var lige ved hånden ...og endelig der er noget derude. V

Vi er blevet lidt klogere på, hvordan man sejler en RJ 85. Vi har fået erfaring fra kastevindende i fjorden, så når der er kastevinde, så sidder den ene klar med stor-skødet i hånden, så der kan slækkes ud inden den smider sig så der kommer vand helt ned i cockpittet. Men vi er stadig ikke gode på kryds. Flemming er begyndt at sejle kapsejladts med Ernst Hansen for at blive dygtigere. Det går fint, og han bringer sin læring videre til mig. Der er måske bare det, at Flemming ikke er *SÆRLIG PÆDAGOGISK*, og at han råber voldsomt, når jeg ikke gør præcis som han siger eller/og når han selv bliver usikker. Det er ikke nyt, men det er meget ubehageligt.

Storsejlet skal fx helst være oppe med et træk. Det kan jeg ikke, og så bliver der råbt. Det gad jeg ikke længere, så nu er det Flemming, der går på dæk og hejser storsejlet. Der bliver stadig råbt, for jeg har stort set aldrig - ifølge Flemming - båden helet oppe i vinden. Jeg gør mit bedste, lukker ørerne så godt jeg kan, men jeg kan ikke lide det råberi. Jeg håber, det bliver bedre til næste år.